

Svensk Tidskrift och moderaterna

För den borgerliga människan är politiken inget självändamål. Det är inte genom politiken man skapar lyckan eller förverkligar sig själv. Det gör man i familjen och i medmänniskornas gemenskap, genom personligt ansvar och genom att anta de utmaningar livet ger. Det är i arbetslivet som den egna skickligheten och kompetensen i första hand sätts på prov. Det är genom de egna insatserna i samhällslivet som solidaritet och idealitet demonstreras, inte genom högstämde krav på vad det offentliga bör göra.

Det är genom den egna identiteten den borgerlige förverkligar sig själv och finner sin samhällsroll, man må vara hemmafru eller karriärist, levnadskonstnär som arbetar halvtid eller intensiv företagare som inte ens längtar efter fritid, en äldre person som njuter av de erfarenheter livet gett och fortfarande ger eller en ung människa som med nyfikenhet söker kunskap inom ständigt nya områden.

Den borgerlige söker därför inte forma sitt liv och vinna sin välfärd och lycka genom den politiska beslutsprocessen. Han söker heller inte sin identitet genom den politiska grupptillhörigheten, eller någon annan grupptillhörighet. Livets utmaningar och kraven på yrkesmässig professionalism kommer inte i första hand från den politiska arenan utan från samhället i övrigt.

Det säger sig därför själv att den borgerlige har ett annat synsätt på, och ett annat engagemang för, det politiska livet och den egna rollen däri än vad socialisterna har. Socialisten, som genom att göra samhället till lika med staten söker den totala politiska kontrollen över människors välfärd och lycka, ser ju ingen annan samhällelig dimension än den politiska.

I ett samhälle där så mycket är underställt politiskt beslutsfattande som i det svenska skapar detta givetvis problem för dem som hävdar borgerliga värderingar och den enskildes frihet. För socialisten är nämligen politiken en lockelse och det politiska beslutsfattandet en naturlig lösning på samhälleliga problem. För den borgerlige är det däremot inte alltid självklart att värna den personliga friheten genom politisk aktivitet. Inte för att idéerna är sämre — eller ens står sig svagare i folkopinionen — utan för att den borgerliga människan har en svagare motivation för politisk aktivitet eftersom han ser så många andra dimensioner i samhället än den politiska.

Det borde inte behöva vara så här. Det är borgerliga principer som äganderätten, avtalsfriheten och näringsfriheten som har lagt grunden för det svenska samhällets välfärd och kultur. Det är pressens frihet och den borgerliga idéen om en rättsstat där ingen — inte ens staten och den politiska makten — är förmer än någon annan inför lagen, som gjort Sverige till ett öppet samhälle. Det är tryckfriheten och samhällsdebattens mångfald — inte statens kontroll — som ger demokratin ett innehåll långt utöver den formella rätten att en gång vart tredje år få lägga sin röst. Det är dessa borgerliga ideal, som var och en för sig står i en motsatsställning till socialistiska ideal om kollektivets kontroll, som gjort Sverige till ett rikt land.

Det är därför inte bara ett nödvändigt ont att värna dessa ideal utan en angelägen medborgerlig uppgift som endast kan fullgöras inom det politiska livet. Politiken erbjuder den borgerliga människan en möjlighet som är betydligt mer mångfacetterad än vad den socialistiska männi-

skan någonsin kan hoppas få ut av politiken, nämligen möjligheten att med politiken som medel slå vakt om och utveckla de principer som ger varje medborgare ett samhälle av mångfald att leva i. Det är i själva verket så att *politiken* kan skydda och utöka *varenda medborgares frihet* medan den *obegränsade politiska makten* endast kan ge *socialisten* möjlighet att dominera andra.

Därför är det till den borgerliga människan som politiken i det svenska samhället erbjuder de fascinerande visionerna. Politiken behöver inte vara en uttröttande försvarsstrid utan kan bli en inspirerande och lockande offensiv som dessutom har sin särskilda styrka i att borgerliga värderingar återfinns långt inne i den socialdemokratiska valmanskåren. Respekten för äganderätten, viljan till personligt ansvarstagande, känslan för familjen som en särskild gemenskap, kraven på kunskap i skolan samt ordning och reda inom kriminalvården, egenskaper som sparsamhet, strävsamhet och frihetslängtan är inget unikt för de borgerliga partiernas valmanskåror. De borgerliga partierna skiljer sig däremot från socialdemokratin genom att de i sin faktiska politik stöder och stimulerar dessa principer och egenskaper medan socialdemokratin politiskt motarbetar och motverkar dem. Vad som nu krävs av borgerligheten är att man tar tillvara de möjligheter som politiken ger genom att hävda de värderingar och ideal som ger den politiska makten dess begränsningar och de enskilda medborgarna deras frihet, i stället för att på socialdemokratis villkor diskutera om den politiska makten skall utsträckas och hur den skall utövas. Det kräver ideologisk konsekvens och en vision om hur framtid-

ens samhälle kan se ut.

Bland borgerligheten intar moderata samlingspartiet i detta avseende en särställning. Sveriges moderna politiska historia visar att moderaternas – och tidigare Högerpartiets – intellektuella debatterberedskap är avgörande för borgerlighetens ideologiska självförtroende.

Försvarsstriden på 30-talet, planushållningsmotståndet på 40-talet och ATP-debatten på 50-talet är några exempel på vad högerpartiets ideologiska konsekvens kommit att betyda för borgerligheten och den svenska samhällsdebatten. Det ideologiska försvaret mot 60-talets vänstervåg och den förnuftsmässiga argumentationen mot flumvänsterns doktriner för utbildning, kriminal- och socialvård är några exempel på att man haft den intellektuella styrkan att stå fast vid borgerliga värderingar även när man stått ensam. Debatten om löntagarfonderna är ett ytterligare exempel på hur moderaternas ideologiska styrka varit avgörande för att samla borgerligheten. I debatten om Europa, rättsstaten, försvaret inför 90-talet och skattepolitiken ser vi nya exempel på moderaternas betydelse. Den idépolitiska debatten inom moderaterna är viktig för hela borgerligheten.

Behovet av Svensk Tidskrift och tidskriftens relation till Moderata Samlingspartiet är mot denna bakgrund lätt att inse. Svensk Tidskrift vill med sin oberoende ställning vara ett öppet forum för all borgerlig idédebatt, samtidigt som moderaternas centrala roll i denna gör det naturligt att söka skapa förutsättningar för en sådan debatt i och runt Moderata Samlingspartiet. För de moderater som är intresserade av idé- och kulturdebatt skall det vara naturligt att se Svensk Tidskrift

som den egna tidskriften och som en del i den moderata idédebatten utan att detta för den skull skall upplevas som en partipolitisk bindning av den allmänborgerlige skribenten eller läsaren. Tidigare medlemmar av Svensk Tidskrifts redaktion som Gösta Bagge, Elis Håstad, Gunnar Heckscher och Erik Anners illustrerar

tillsammans med en ofta återkommande medarbetare som Gösta Bohman en tradition av intellektuell integritet kombinerad med ett partipolitiskt engagemang som för den borgerliga människan – oavsett partitillhörighet – visar politikens möjligheter. Den traditionen vill Svensk Tidskrifts nuvarande redaktion fullfölja.